

Slovenski čebelar in sadjerejec.

Glasilo čebelarskega in sadjerejskega društva
za Kranjsko,
sè sedežem na Jesenicah (Gorenjsko).

*Izhaja vsaki mesec enkrat in se pošilja udom brezplačno; neudom za 1 glđ. 30 kr. na leto.
Inserati in priloge računijo se po najnižji ceni. — Letnina za ude znaša samo 1 glđ.*

Naročuje se pri predsedništvu na Jesenicah.

Obseg: Vsled česa pogine po zimi največ čebel? (Konec.) — Gnjlوبا, strašna čebelna bolezen.
— Nekaj o majevi bolezni. — Zakaj niso naša drevesa vsako leto rodovitna? (Konec.)
— Enakomerna rodovitnost sadnega drevja. — Vprašanje in odgovor. — Naši dopisi.

Vsled česa pogine po zimi največ čebel?

(Dr. Dzierdzon.)

(Konec.)

V hudih in ostrih zimah otrpnejo ali pa morebiti gladu pomrje več ali vse čebele v jednej ali drugi ulici, v katero imata veter in mraz bolj priložnost pritiskati, med tem ko so v drugih ulicah še žive in vesele. Tu je osnaženje pred ko mogoče, potrebno in se na poznejši in priložnejši čas ne da odložiti, ker drugače lahko nastane v panju plesnoba in gnjlوبا, vsled česar se zrak spridi in okuži, in ljudstvo utegne, če ima še matico živo, kar je večinoma slučaj, prvi gorak dan iz panju pobegniti.

V marsikaterem panju so čebele proti koncu zime v slabem položaju, ker so se namreč pomikaje se za živžem, katerega so po satovih razdeljenega imele, preveč od letavnika oddaljile, kjer bi pa nasprotno imele biti. Blizo letavnika morajo imeti svoje bivanje, da jih solnčna toplota v solnčnih dnevih popred doseže in k očiščevalnemu izletu izvabi. Ako so pa čebele od letavnika preveč oddaljene, se lahko zgodi, da tak ugoden trenutek zamude, če pa kedaj do tega pride, da vendar skušajo izleteti, otrpne marsikatera čebela že popred, predno po vseh ulicah do letavnika dospé. Tu bi bilo morebiti svetovati, onim čebelam, ki po izletu hrepene, odpreti panjove vrata, katera naj se na ono stran, kjer je bil popred letavnik, obrnejo, da se čebele nad popred navajenim izhodom ne motijo, delo (satovje) naj se pa ob bolj priložnem času bolje uredi. Temu delu se pa ne mudi tako silno, lahko počaka. Če se k delu pritisne pripravna in priležna slamnata spletenina, v katero naj se naredi špranja za letavnik, je to dovoljno zapretje panju. Vsaj se je že dogodilo, da je ljudstvo v popolnoma odprtem panju dobro prezimilo. To

naj bi oni čebelarji pomislili, ki vsako razpoko in vsak prazen prostor v panju napolnijo in zamaše. Naj bi tako skrbni čebelarji vendar dura in okna iz panjov pometali in namesto teh napravili samo dobro zapirajoče slamnate spletenine in čakali naj bi vspeha. Toplota se čebelam prav dobro prilega, a dobrega zraka vendar ne morejo pogrešati, ako jim tega primanjkuje, nastane v panju nemir in večkrat še celo griža. Naj čebele malo več použijejo in zdrave ter žive ostanejo, kot pa da bi se čebelarju malo medu škoda zdelo, ter bi pri tem skop bil, a stem pa ves panj v nevarnost postavil. Tako ravnanje bilo bi nespametno.

Slamnati panjovi so za prezimovanje prav izvrstni, ker slama toploto pridržuje, posebno pa zato, ker gre lahko skozi nje zrak, tako da imajo vedno dovolj zdravega zraka za dihanje. Ker so pa leseni panjovi, bodi si, da so iz desk ali pa z dvojnatimi stranmi, malo ali nič zraka skozi se ne spuščajo, mora se pri vratih skrbeti, da se slabi zrak lažje iz panju odstrani in z dobrim nadomesti. V takih panjovih je pa naredil pl. Berlepsch, ker je bil mnenja, da čebele po zimi presneto malo zraka potrebujejo, steklena okna, steklo pa celo nič zraka ne prepušča, povzročilo je to marsikateremu ljudstvu vsled pomanjkanja zraka grižo in — smrt.

Če se pa zrak na zadnjem konci odstranjuje, mora pa spredaj pri letavniku prost pristop imeti. Letavnike močno skrčiti je nevarno, ker se potem lahko z ledom, mrtvimi čebelami ali sè smetmi in drugim zamaši. Miši, ti v zimskem času čebelam nevarni sovražniki, naj se polové. Vsaka majhna votla posoda, vsako ne preozko koritce se lahko v mišnico spremeni, ki se lahko tudi v panju nastavi. K temu je potrebna za prst dolga, tanka in palec široka deščica; na jeden konec te deščice se pritrdi kos kruha, ali košček slanine. Posoda, ki se v to porabi, postavim skledica, lonček, ali drugo se obrne ali povezne, in na deščico, ki po robu stoji, nasloni, tako da miš more pod posodo do váde. Kedar miš vado potegne, se deščica povezne na ploskano stran, in miš je vjeta. Prelahke posode morajo se malo obtežiti.

Vselej, kedar na novo veliko snega pade, morajo se žrela snega otrebiti. Ko sem jaz enkrat po nekem hudem sneženem vremenu slučajno jeden panj odprl, bil je poln snega, tako da bi čebele morale v kratkem času se zadušiti. Marsikdo dobi mrtev panj, ki ima pa še dovolj živeža in si vzroka smrti ne more razložiti. Pri vseh obilnih in čebelam hudo žugajočih nevarnostih ne pozabimo tudi po zimi večkrat k čebelam pogledat, ker to človeka res jezi, če ima občutljivo škodo, ki bi se bila lahko odvrnila.

Lowkowitz pri Kreuzburg-u.

Dr. Dziedzic.

—*—

Gnjiloba — strašna čebelna bolezen. *)

Kakor vsaka druga žival, tako je tudi čebela raznim boleznim podvržena, in to je brez dvoma. Za obolenje in pogin posameznih živalic se čebelar ne zmeni toliko, drugače je pa tam, če kaka bolezen ves panj napade. Mi beremo od griže, plesnobe, o majevi bolezni ali Mucorine, o pomanjkanji zraka, od uši, žeje, od bolezni

*) Kdor se hoče o tej zadevi bolj natanko prepričati in ker nam ni mogoče vseh dotičnih spisov v našem listu posloveniti, naj bere sèstavek Gr. Fischer-ja iz Amberga z naslovom: Ueber die Faulbrut und ihre Heilung, oder Beiträge zur Anatomie und Physiologie der Biene. Z 28 podobami na litograf. tabli, Nördlingen. Tiskal in založil C. H. Beck, 48 str. v veliki obliki 1871. — Zanimiv je sèstavek Dr. C. O. Cech-a iz Berolina, z naslovom: Phenol, Thymol und Salicylsäure als Heilmittel der Brutpest der Bienen. Heidelberg. C. Winter-jeva zaloga knjig 1877. — F. W.

na tipalnicah in drugih, pa nobena teh bolezni se še v velikej daljavi ne more z gnjilobo, ki nastane vsled prehlajene zalege, primerjati. O tej bolezni se je v zadnjih letih v nemških časnikih veliko pisarilo. Izšlo je več spisov, ki po več listov obsegajo.

Poslušajmo, kaj pravita Felgentreu in Witzgall v njih knjigi (str. 92 in na dalje) o gnjilobi:

Gnjiloba je strah čebelarjev; ko jo opazi, zastane mu kri po žilah. Pomlad je navaden čas, ko se ta najhujša čebelna bolezen prikaže in nastopi. Prav dobro je tedaj in povsem umestno, da se teoretično s tem zlom seznanimo; upamo pa, da naj si vsak skušnjo prihrani, ker skušnja je narboljši učitelj.

Kakor natanjko poznamo vzrok, vsled katerega ta bolezen nastane, in vendar ne moremo poleg vse previdnosti vedno zabranjevati, da bi gnjiloba v panju ne nastala. Kajti če se vreme tako uredi, da imamo več toplih pomladnih dni, katerim pa naenkrat občutljiv mrz sledi, prisiljene so čebele, njih mrzla stališča pri zalegi zapustiti in se na bolj varnih krajih v panju ena od druge ogrevati. Zapušena zalega se mora tedaj na vsak način pokvariti in začeti gnjiti. Se ve da, da se zamorejo čebele s toplimi odejami, ki se po panjovih razgrnejo, mrazu obranjevati in varovati, znamo pa kedaj prepoznati biti. Ravno tako utegnemo nevedoma to bolezen zatrositi in sicer s krmenjem navadnega ameriškega medu (Tonnenhonig), ker ta ima navadno še zalegine ostanke v sebi, ki pa vsled gnjilobe, v katero se spremene, med pokvarijo. Svetuje se tedaj, da pri izbiranju krmilnih snovi ameriški navadni med prezremo. Če smo pa opustili spoznavati moč svojih panjov, se prav lahko zmotimo, da smo glede valilne moči panjove preveč valilnih satov v panj djali, katerih vseh pa potem čebele ne morejo ogrevati. Sledujoč se utegne ta bolezen vsled njene nalezljivosti v naš čebelnjak zanesti, kar se po roparicah, ali pa nas samih, ali po nakupovanji že rabljenih čebelarskih orodij lahko zgodi.

(Dalje prihodnjič.)

—*—

Nekaj o majevi bolezni.**)

(G. Pappermann.)

Majeva bolezen pri čebelah je jedna najhujših pri teh živalih in posebno še zato, ker se nobeno gotovo zdravilno sredstvo zoper njo ne pozna. Ta nadležna bolezen se je pri meni pravilno v začetku maja prikazala in sicer od leta 1880, ker popred jaz te bolezni nisem še poznal. V tem letu je nastopila 3. maja, v letu 1881. pa že 1. maja, v letu 1882. dne 2. maja in v letu 1883. pa zopet 3. maja.

Ta bolezen se po tem pozna, da se čebele pri žrelu iz panju prekucujejo, se hitro okrog svoje lastne osi sučejo, kot vreteno, naposled hitro naprej tečejo

Vogel opisuje to bolezen v svoji knjigi „Die Honigbiene“ (Mannheim 1873) na strani 192—205. Prav obširno govori tam o nenalezljivi gnjilobi (§. 68), o nalezljivi (§. 69) v prvi, drugi in tretji stopnji, o načinih nalezljivosti (§. 70), o zabranilnih sredstvih (§. 71), o ravnanji z bolnimi panjovi (§. 72), o početnem nastanji gnjilobe (§. 73).

**) Ta članek je natisnjen v nemškem časniku „Deutscher Bienenfreund“ l. 1884. števil. 12. Ured.

in skušajo zleteti. Marsikatera se okrepča, ki potem odleti; veliko jih pa le v malo daljavo leti, tam pa na tla omahnejo in poginejo v kratkem času. Nekatere se vrnejo v panj nazaj, ki pa skoro gotovo še tisto noč skončajo svoje življenje. Veliko se jih tudi dobi po travnatih bilkah in po drugih rečeh, na katerih končno tudi poginejo.

Ta bolezen traja vselej nekako 14 dni ali 3 tedne, le v letu 1883. je trajala le 10 dni. Čeravno ta bolezen tako kratek čas razsaja, vendar ljudstva jako oslabé. Jaz sem sicer proti tej škodljivki rabil salicijevo kislino med medom ali sladkorjem pomešano, s tem sem bolne čebele krmil, pa nič ni pomagalo, dokler ni samo odjenjalo. Zdaj nekateri trdijo, da ta bolezen le samo mlade čebele napade, drugi pa hočejo vediti ravno nasprotno, da so namreč samo stare čebele v nevarnosti pred to boleznijo. Pri meni so bile vedno deloma stare in deloma mlade čebele, ki so na tej bolezni trpele in poginile.

Vzrok te bolezni pripisovali so cvetju jerebika (*Sorbus aucupária*), dalje cvetju nagnoja (*Cytisus Laburnum*), čreslu, da celo umetnemu gnojenju; tudi dim iz freiberških koč je bil menda veliko vzrok te bolezni. Da bi vse to bilo vzrok, nikakor ne morem vrjeti in sicer iz sledečih vzrokov ne: jerebika in nagnoj sta pri nas le prav redka*), in če bi ta bolezen izvirala od čresla in dima iz koč, morale bi vse čebele biti bolne, ne pa le nekaj. Tudi smo imeli različne vetrove: v letu 1881. bil je v vzhodnik in topli dnevi, leta 1882. vel je veter večinoma od jugozahoda in tu bi znal biti dim vzrok, v letu 1883. vlekel je v tem času (pred boleznijo) zahodnik.

Tudi pri panjovih ni iskati vzroka, ker jaz sem imel zelo različne panjove, namreč okrogle, stoječe, ležeče, dvojčke in še drugih podob. Vse te vrste ostale so si enake.

Jaz sem marveč teh misli, da naj se vzrok te bolezni pri čebeli sami išče, namreč da se z drugovrstnim plemenom zatrosi in se v njegovih naslednikih podeduje. Vzroki, ki so me do teh sklepov prignali, so sledeči:

V letu 1879. dobil sem od jednega mojih prijateljev roj laškega plemena. Roj se je hitro razvijal in bil zmožen za prezimovanje. Zimo je srečno in dobro prebil, a 3. maja l. 1880. napade ga majeva bolezen. Vendar je potem še toliko okrevljal, da je dné 13. julija rojil. Roj zbežal je v starčev panj nazaj in je dné 16. julija zopet izletel. Dné 22. julija dobil sem drugiča in dné 25. še tretjiča. Oba, drugiča in tretjiča, djal sem v polovičarski stoječ panj, prviča pa v ležečega. In čudno! Pri obeh ljudstvih pokazala se je tista bolezen 1. maja 1881. na novo. Starec ali izrojenk bil je le malo bolan, druge čebele pa prav nič. Pri prviču v ležečem panji se je spomladi l. 1882. matica zgubila, in jaz sem panju domačo matico dal, in glej, od tistih dob bolezen panju prizanaša. Stojčki panj jo je pa moral še enkrat prestati, vendar je pa v letu 1882. dné 3. julija rojil in ta roj djal sem v prosto stoječ, podvojeni stoječ panj. Tudi ta panj je dobil v l. 1883. dné 3. maja to bolezen in jo je tudi prestal. Druge čebele ostale so zdrave, tudi polovičarski stoječ panj je ni dobil, ker sem v tem času temu panju drugo matico dal.

Iz teh lastno prepričanih vzrokov trdim, da se ta bolezen le podeduje.

*) Jerebika in nagnoj tudi le že bolj proti koncu maja eveteta.

Zakaj niso naša drevesa vsako leto rodovitna?

(Konec.)

Kar se časa gnojenja tiče, se na ta način najboljše gnoji spomladi, ko drevje cvete in poleti, ko začne drevje vdrugeč poganjati, nekako v začetku avgusta. Če bi se pa v jeseni hotelo tako gnojiti, utegnilo bi drevje zopet začeti poganjati, to bilo bi pa le na škodo, ker bi tako mladi odgonki po zimi lahko in skoro gotovo pozebli. Gnojenje s tekočim gnojem, t. j. z gnojnico se priporoča poleti posebno takim drevesom, ki so prav obilo s sadjem obložena, ker taka k razvitku sadja več redilnih snovi potrebujejo, drugače preveč oslabé in so proti hudi zmrzlini bolj občutljiva. Tako gnojenje je toraj v takih letinah, ko je sadje polno, prav toplo priporočeno.

Pri gnojenji naj se pa tudi v pravi meri postopa; boljše je večkrat in po malem prilijati, kot pa po redko v preobilnej meri, ker tudi preobilica moči izvaja k nerodovitnosti in neplodnosti cvetja; večkrat prouzroči celo bolezen na drevesih, če ta ne zmaga vse množine gnojilnih snovi, ter jih ne morejo prebavljati in v zdrave redilne snovi ne spremeniti.

Razven gnojenja ozirati se je treba tudi na mokrotni stan zemlje in ravnanje tega stanu je posebno važno. Če mokrote primanjkuje, se redilne snovi ne morejo razpustiti ali raztopiti, in korenine jih ne morejo posrkati; pri preobilnej mokroti in če je pod prstjo ilovica, da vode skozi ne pušča, nastopi voda, in še slabše, če seže čez sesalne koreninice. V nastopajočej vodi se pa nobena zdrava rastlinska hrana narejati ne more, korenine obolé, ne delajo več in začnejo počasi gnjiti ter tako druga dela drevesa na cedilu puste.

Na zemljiščih, ki so na kak način nastopanju vode priležni, naj se, predno se drevje nasadi, narede drenaže ali podzemeljski rovi, ki morajo pa tako globo nastavljene biti, da površje podzemljske vode nikoli korenin nih koncev ne doseže. Če so drenaže v sredi med drevesnimi vrstami narejene, ni se bati, da bi jih drevesne korenine zamašile. Pri veliki suši je privažanje vode vendar potrebno, ker je ravno voda glavni pogoj vsakega življenja. Vendar ima vplivno prilivanje dreves tudi svoje težave, ker je precej vode potreba, če hočemo, da do sesalnih korenin doseže; večina vode se pa pri solnčni gorkoti zopet izhlapi. Da pa svoj namen lažje in bolj gotovo dosežemo, preskrbimo si lončenih cevi s sesalnimi luknjami. Te vtaknimo v tla in v nje vlivajmo vodo, katera si bo vsled njene teže iskala v zemlji daljše poti ter se bo po zemlji razširjevala. Na ta način imamo smer zemeljske mokrote v rokah, ter porabimo veliko manj vode, kot pri površnem prilivanji ter svoj namen boljše dosežemo.

Pa tudi gnojenje se s to cevjo lahko izvršuje, zraven tega tudi lahko dež po teh ceveh do korenin lažje dospe. Ako se na vse te dobre lastnosti takih cevi ozremo, sprevidimo, da se nam bo nakupna cena kmalo z obilo rodovitnostjo sadja poplačala. Po zimi se pa zgornja odprtina s kakim pokrovcem zapré, da mráz ne more v njo, ter da je led ne razžene.

O. L.

Enakomerna rodovitnost sadnega drevja.

Znano je, da nekatere vrste sadnega drevja, kakor Duchesse d' Angoulême in Pomme d' Api v nekaterih letih prav obilo sadu donašajo in nasprotno v drugih letih nimajo nikakoršnega sadu. Da se to zabrani, in da vsako leto enako množino sadja dobimo, sé ve da, če ni kake vremenske nesreče, kakor postavim med cvetjem hud mraz in v poletji toča, ki bi vse sadno drevje uničilo ali toliko pokončalo, da ne more sadu donesti, rabi Lahaye, kakor je v vrtnarskem časniku „Revue horticole“ poročal sledeče sredstvo: V letih, ko sadno drevje obilo sadu kaže, potrga on jednemu delu cvetja peresa, ki okrog cvetja rastejo, ter s tem zabrani njih razvitek in jih ob jednem za poznejši čas prihrani.

Jaz pa hočem tukaj še nek drug način navesti. Pred dvema leti, ko je vse moje drevje prav polno bilo, bila je tudi jedna holandska rajneta tako sé sadjem obložena, da se veje niso samo vpognile, temveč so se kar lomile. Ko je sadje že precej odebelilo ter so se veje že močno šibile in ko je enkrat veter veliko sadežev spravil na tla, sklenil sem, če prav sadje ni bilo še popolnoma zrelo, ter da vsaj nekaj sadja rešil, jeden del jabolk in sicer iz narspodnjih in vetru najbolj priležnih vej na jednej strani potrgati. To naredil sem konec avgusta, ko se je že september ponujal. Drugo sadje pustil sem še nekaj tednov na drevesu, da je popolnoma dozorelo, in potem še le ga utrgal. Preteklo pomlad (1888), ko je drevje cvetelo, bilo je dotično jablano prav čudno pogledati. Stran, na katerej sem sadje še popred obral, predno je dozorelo, med tem ko je bil na drugi strani, kjer je sadje toliko časa na jablani bilo, da je popolnoma dozorelo, le sem in tja kak cvet. Kakor in v kakoršni primeri je drevo cvetelo, v tej primeri nastavilo je tudi sad. Na vejah, iz katerih se je še nedozorelo sadje potrgalo, bila so jabolka kar na kupu, a na zgornjih vejah viselo je le malokatero jabolko.

Vzrok za to neenakomerno nastavljenje sadu je skoro gotovo ta, da je onim vejam, od katerih se je še negodno sadje več tednov popred odtrgalo, manj sokov šlo v zgubo za zoritev sadja. Imele so tedaj dovolj moči in časa, njih sadne popke bolj razviti in popolniti. One veje pa, na katerih je sadje še nekaj tednov dalje ostalo in popolnoma dozorelo, niso imele dovolj moči, da bi sadunosne popke mogle narediti. Zato so to leto le malo ali skoro nič sadja donesle. Da tedaj kako sadno drevo vsako leto enakomerno sad donaša, potrebno je, da se nekaj sadja že nekaj tednov predno dozori, toraj nekako v začetku septembra odtrga, drugo pusti se na drevesu, da dozori. Veje se bodo gledé donašanja sadu nekako menjavale; jeden del drevesa donaša v jednem letu sad, drugi del pa počiva in si nabira sokov, da bo mogel nastaviti sadne popke. Kolikor si s tem škodujemo, ko še nezrelo sadje, ki je le za živino dobro, povrne nam dobra in gotova žetev, posebno pa še v letih, ko je sploh malo sadja. Dokaz zato ponuja nam narava sama. Vsi poletni sadeži, kakor črešnje, zgodnje hruške in jabolka, obrodé skoro vsako leto pa še dobro in bogato. Zakaj? Zato ker se sadje zgodaj iz drevja pobere in ima drevje še dovolj priložnosti in časa, da si moči in sokov nabere ter da listnate popke v sadne spremeni. Drug dokaz narave je pa ta, da drevje, ki v jednem letu obilo sadu obrodi, drugo leto prav malo ali skoro nič ne cvete in če prav cvete, pa ves cvet odpade, brez da bi kaj sadu nastavil. Drevje je vse ožeto,

nima dovolj moči, da bi moglo vsako leto bogato obroditi. Z rednim prilivanjem in gnojenjem se drevesu že malo pomaga, a obilica sadja pobere mu tolikanj soka in moči, da je zbog pomoči, katero mu človek daje, ne more vsako leto donášati sadja. Kakor pri človeku, tako je tudi pri sadnih drevesih. Tudi človek mora imeti počitek, da more drugi dan dobro delati, ker drugače opeša. Zjutraj sicer še malo dela, kakor tudi drevo v spomladi še cvete, a človek na poldne gredé omaguje, drevo pa ostane brez sadu, ker cvetje, ki ni dobilo dovoljne množine hrane, ni moglo nastaviti sadu.

Vprašanje in odgovor.

Vprašanje št. 3. Jaz imam lepe in mlade jablane ter hruške, ki so lansko leto že obilo sadu obrodile, letos pa namesto da bi pognale, osušila so se mi od 7 drevesec 4. Mraz, mislim da jim ni mogel škodovati, ker sem imel dobro sè slamo povite. Tudi suše niso trpela. Kakšen je po Vaših mislih vzrok tej nepriliki?

J. A. v P. n. Štaj.

Odgovor na 3. vprašanje. Ne mraz in ne suša nista bila temu kriva, temveč edino to, ker so bila drevesca preveč sè sadjem obložena. Sadje je pa, ko je zorelo, drevescem toliko soka izsesalo, da so oslabila in ne morejo več oze-leneti. Ni pametno, če se mlademu drevju pusti preveč sadja, da na njem do-zoreva, ker s tem se drevesu preveč moči porabi in drevo se rado prihodnjo pomlad posuši. Več o tem dobite spredaj v današnjem listu.

Naša dopisa.

Iz spodnje Idrije. V prvem listu t. l. bilo je v dopisu gospoda L. Abram-a iz Kostanjevice čitati, kakošen čebelni sovražnik je miš rovka (špičmah), kako da črez zimo v odprte panjove pride in tiste skoraj popolnoma uniči. Tudi v mojem čebelnjaku se je več let to godilo.

Ko pa enkrat v Idriji v kavarni nemški dunajski časopis čitam, bila je v njem narisana mišnica iz žice ali dratú, taka je bila, da so miši od strani noter šle. Pregledam to past in začnem premišljevat, kako bi si jaz napravil tako mišnico in sicer toliko drugačno, da bi miši od vrha noter šle, znabiti da bi bilo dobro. Naredim si mišnico, ki je 11 palcev dolga, 6 palcev visoka in tako široka. Naredil sem jo tako-le: Vžagal sem 4 deščice po 11 palcev dolge in 6 palcev široke, lepo sem jih pooblal in pogladil. Potem sem napravil iz trdega lesa tanek, kakih 5 palcev dolg in 1½ palec širok jezik. Ta pritisne se na jeden konec zgornje deščice in se okrog njega zariše. Obrisana deščica se potem do polovice jezika (2½ palcev) skozi in skozi predolbe, a drugo polovico jezika naj tako v deščico vdolbe, da je jezikovo površje z onim deščico ravno. Jezik mora se, kakor tehtnica sè skledicama tako rahlo napraviti, da se privzdigne in jeden konec v mišnico pogrezne, če se kak droben oreh ali lešnik po njem potaka, in da se potem tudi precej nastavi. Jedna stranska deščica mora se 4 palce na dolgo in 3 palce na visoko izrezati. Ta votlina pokrije se sè šipo, ki se nekoliko v deščico vdolbe, in na konceh napravi se zatikljeji, s katerimi se šipa lahko pritrdi ali

odstrani. Skozi to votlino se vjete miši pobirajo. Nad onim koncem jezika, ki se v mišnico pripogiba, naredi se kakor jezik široka in dolga in kake 2 $\frac{1}{2}$ palea visoka škatljica. Ta škatljica ima oni konec, pri katerem se jezik v mišnico pripogiba s šipo zaprt, a drugi konec je odprt. Dobro je, če je vrhna škatljica pri zaprtem konci malo ožja, kakor je jezik. V ta konec se pripne vada, košček slanine, mesa, ali pa skorjica kruha v laškem olji pomočena. Miš pride pod poveznjeno vrhno škatljico po jeziku, ko pride čez polovico jezika, se jezik privzdigne in miška pade v past, iz katere ne more več pobegniti. Miš se je vjela, a vade ni okusila, in mišnica je zopet nastavljena.

V tako mišnico se vlové razne miši in tudi roveke. Zgodi se, da če se več miši vjame, da jedna drugo objedo ali pa do čista požrejo.

Čudno je, da miši skoro v vsako shrambo pridejo. Jest imam iz žagane prav dobro narejen čebelnjak, zunaj in znotraj obit in z apneno malto ometan ali ovržen, prav kakor zid pri hiši, pa miši vendar noter pridejo, posebno po zimi, ko čebele v čebelnjaku pustim. Poleg teh neprilik mi čebele vsejedno vsako zimo dobro prezimijo.

V preteklem letu sem v 9. listu na strani 72 tega časnika pisal od neke neznane evetice. Znabiti je pri Vas dosti takih evetic, ter da se mi boste morebiti smejali, ker Vam v pismu nekaj strokov tega semena priložim. *) To pa storim zaradi tega, da ko bi jih ne imeli, da jih tam po kaki ilovi zemlji zasadite in poskusite. Če pa pri Vas take evetice rastejo, prosim, da mi poveste ime. **B. Leskovic.**

Iz Mošenj na Gorenjskem. Vsak skrben gospodar dela ob novem letu račun od svojega gospodarstva. Naredil sem ga tudi jaz o mojem čebelarstvu, pa če sem primerjal stroške z dohodki, gospodaril sem slabo, ker čebele, kakor večinoma povsod, obnesle so se mi slabo. Imel sem pomladi 40 plemenjakov; prepeljal sem jih na rsje, pa tudi tam bila je paša slaba.

Dobil sem od 40 starcev 86 rojev. Prvega imel sem na paši 26. aprila. 28. aprila pripeljem jih zopet domu in rojili so drug za drugim, tako da sem imel 27. maja zadnjega prviča.

Od 40 prvičev zgubil se mi je samo jeden, a ostalih 39 bili so zdravi in močni. Drugičev bilo je tudi 40 in 7 tretjičev.

Kaj pa mi je pomagalo, ker sem imel veliko rojev, ko pa je bila paša slaba. Maja meseca brale so še dosti dobro; junij bil je deževen, da niso mogle brati, in pa še mrzli vetrovi so jim nagajali, da je bilo še slabše, julij bil je najslabši, ker čebelicam skoro najbolj priljubljeno pašo na lipi in kostanju zabranilo jim je zopet slabo vreme.

Tako je prišel avgust, in roji bili so slabši, ko pa meseca maja, ker niso dobili skozi dva meseca potrebne paše. Ajdova paša šteti se mora med najboljšo, akoravno tudi ni bila tako dobra, ko druga leta. Vzrok, da niso bile v ajdovi paši dobre, bil je, ker v prejšnjem času niso legle in si ne napravile potrebnega satja. Ajdi ne smemo slabih lastnosti pripisovati, ampak le slabemu vremenu prejšnjih dveh mesecev, ker v ajdovi paši bile so preveč zamorjene. Imel sem ob ajdovi paši 100 panjov, pretehtal sem jih zaporedoma. Najtežji je imel 35 funtov in najlažji 13 funtov.

Presrečno želim, da bi bilo leto 1889. bolj veselo in srečno za čebelarje, ko je bilo pa preteklo. Srčen pozdrav vsem čebelarjem! **Martin Kovačič.**

*) Prosimo, pošljite nam več semena, da moremo ž njim boljše poskušnje napraviti. *Ured.*